

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap	Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT	Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K Egyes szám ára 20 fillér
-------------------------------	---	---	---

Haladjunk!

Megemlékeztünk lapunk múlt számában azokról a nagy fontosságú határozatokról, melyeket Kula község képviselőtestülete e község haladása, felvirágoztatása érdekében hozott, de az idő rövidsége miatt érdemileg nem foglalkozhattunk azokkal, amit sietünk ezen alkalommal pótolni. S amidőn ezt tesszük, nem mulaszthatjuk el, hogy ismételen rá ne mutassunk azon férfiura, aki ezen üdvös terveket felvetette, azoknak napirenden tartásán és megvalósításán éber figyelemmel, lankadatlan szorgalommal, határtalan türelemmel és vasakarattal munkálkodik, s azokra a szép, a közügyek iránti lelkesedéstől, Kula község haladása, boldogulása iránti meleg érdeklődéstől sugárzó szavakra ne hivatkozzunk, amelyekkel Sztrilich Béla főszolgabíró a közgyűlésen a községi képviselőket egyetértésre, összetartásra, áldozatkészségre buzdította.

Még most is a füleinkben csengnek azok a lelkesítő, buzdító szavak és még sokáig fogunk hevülni azoknak melegségétől, s akik vele együtt érezünk és gondolkodunk, követni is fogjuk intelmeit, s mindent megteszünk, hogy azok a szép és közhasznú intézmények, amelyeknek létesítését szorgal-

mazza, s amelyektől Kula jövő sorsa függ, mielőbb meg is valósuljanak.

— Tény az, uraim, — mondá az agilis főszolgabíró, — hogy a szomszédos községek a fejlődésben Kulát már rég elhagyták, s ha körültekintünk Kulán, mit látunk? — Egypár, magánosok által nagy anyagi áldozatokkal létesített, mondhatni: gyönyörű szép ipar- és gyártelepet, s ezzel végeztünk. A község fejlődése érdekében, dacára annak, hogy az egészséges fejlődésnek alapföltételei Kulán már rég megvoltak, s ma is megvannak, mit sem tettek.

Kedvesen szemrehányó szavak ezek, méltók a megszívlelésre.

Nem keresem az okokat, uraim, — mondá többek között ami buzdításunkra, — nem kutatom, hogy ki, vagy kik nem tudtak a múltban a község közügyeivel helyesen élni; a községi életet ki, vagy kik nem tudták megfelelő fejlődésre vinni, csak arra kérem önöket, méltóztassanak az előterjesztendő javaslatokkal komolyan, de nagyon komolyan foglalkozni és érdemleges határozatokat hozni.

Tenni kell, uraim, és pedig komolyan tenni. Kulának, mint a járás központjának, össze kell gyűjteni a járás minden gazdasági és kulturális érdekeit, a vidéket magához kell vonzania, fel kell szívnia annak teljes erejét,

kedvessé, kellemessé kell tenni e községet és ezen célok elérése érdekében még az anyagi áldozatoktól sem szabad visszariadnunk. Ne keressék azt, uraim, hogy milyen magas a pótdó; hiszen lehet község, melynek pótdója nincs és lakossága mégis nyomorog, viszont lehet és van is község melyben a pótdó még az állami adót is meghaladja és annak lakossága mégis a gyarapodás, az anyagi jólét, a meggazdagodás útján halad.

Igy csak az beszélhet, aki a közügyekért melegen érez, hevül, lelkesedik. És Kula község képviselőtestülete megértette közigazgatásunk buzgó vezérének intelmeit; de sajnálattal konstatáljuk: nem nagy lelkesedéssel támogatta.

Többször szégyenpir futotta be arcomat, nem akartam füleimnek hinni, midőn egyes képviselők felszólalásai, okoskodásai, kicsinyeskedései, az önérdéktől sem egészen ment akadémikuskodásai elhangzottak. Tisztelet a nagy többségnek, amely mégis határozottan állást foglalt az ujítások mellett, s ha a kivétel módozataira nézve eltérők voltak is a vélemények, magukra az alkotásokra nézve a legtöbben meg egyeztek abban, hogy azok a befektetések, melyek ezen ujításokra szükségesek, olyan produktív befektetések lesznek, melyek Kula község jövőjét

TÁRCA.

Nem jelenetezik

Irta Juhász István
Vége

A tiltott, de édes gyümölcs élvezetétől kimerülten elpihentek . . .

Éjjel felé határozott kopogás hangzott el az ajtón. Nem hallották. Még a másodikat sem. A harmadikra azonban az asszonyka már felriadt.

— Ki az?! kiáltott fáradt hangon.

— Én volnék drágám! — szólt kívülről a férj.

Az asszony megismerte a férje hangját — s egy pillanatra megdermedt.

— Szent Isten, mi lesz most velem? — sziszegte.

— Mindjárt, férjeckém, azonnal, csak valami ruhadarabot veszek magamra. Légyaddig türelemmel. De közben már felkeltette Gasztont. Gaszton ha pörén állt volna a

gletcsereken, hát nem rázkódott volna meg annyira, mint amikor megtudta, hogy miről van szó.

Mintha benne sem lett volna, úgy kiugrott az ágyból. Tanakodásra nem volt idő, hogy mit tegyenek, mit ne. Elrejtőzött a szomszéd szobába a zongora alá.

— Ejnye, Minka, de soká nyitod már ki! — türelmetlenkedett Takaros.

— Itt vagyok már! — szólt Minka és kinyitotta az ajtót. Aztán halálsápadtan futott vissza ágyába és a takaró alá bujt.

— Hát nem is üdvözölsz?

— Roszul érzem magam, drágám. Hát teveled mi történt, hogy hazajöttél?

— Soroksárnál szerencsétlenség történt, beleszaladtunk a tehervonatba. Hála Istennek, hogy még ép bőrrel megmenekültem. Gyalog jöttem onnan. Alkalmatosságot ne adj Isten, hogy lehetett volna kapni. Jaj, de kimerített ez a gyalogolás. Le is fekszem rögtön. — És vetkőzni kezdett.

— Te, asszony, mért olyan meleg az én ágyam?

— Én feküdtem benne. Ha már nem vagy idehaza, gondoltam, legalább az ágyad ne legyen árvaságon.

— Oh, mily édes teremtés vagy is te! Nini, hát ezek miféle harisnyák!

Az asszonnyal mozogni kezdett az ágy.

— Elveszttem — mondta magában.

— Talán az enyém.

— Dehogy, hiszen ezek férjharisnyák.

— Akkor valószínűleg a tied lesz.

Az lehet. És jobban megnézte a harisnyákat. — Nem a, te, asszony, mégsem az én harisnyáim. Mert valami H. G. monogram van bennük. Gaszton nem érezte volna magát oly rosszul, ha úgy, amint van, alsóruhában, behajítják a zajló Dunába, mint az iménti hallottakon.

Takaros kissé elkomolyodott. Gondolkozni kezdett. És csakhamar átlátta a helyzetet.

— Asszony, én azt hiszem, hogy ennek a harisnyapárnak a lábainak is itt kell lenni. Ha megengedett — cinikusodott — hát majd a kutatásra indulok.

Egy jó nevelésű asszony pedig ilyenek

Sirolin

Ennel az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjszai izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— koron.

biztosítják és hasznót is fognak hozni az egész község lakosságának.

Bizalommal fordulunk tehát ezuton is községünk minden egyes képviselőjéhez és kérjük őket, hogy a község előljáróságát Kula község anyagi és szellemi jólétének előmozdítását célzó fáradozásában a legjobb akarattal támogassák és hassanak oda, hogy azok az üdvös alkotások mielőbb létesítsenek és hirdessék az ő áldozatkészségüket és a közügyek iránti lelkesedésüket. Mert lelkes érdeklődés nélkül nincs társadalmi élet, lehetetlen bármiféle alkotás.

Ujult erővel fogjunk a munkához az új esztendőben és fogadjuk el vezérelvül a költő szavait: „Hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül.“

Ritter Ágoston

E lapok olvasóinak bizonyára nem ismeretlen az a név, melyet legnagyobb fájdalomra gyászkeretbe foglalva kellett e sorok élére tennünk. Sokszor olvashatták, sokszor találkozhattak vele e lapok hasábjain, amidőn gondolat és érzelmvilágát a mi buzdításunkra, oktatásunkra és a közügyek érdekében előttünk feltárta.

És az ő tolla, melyet még a legnagyobb betegségében is görcsösen szorongatott ujjai között, mindig csak azt éreztette velünk, hogy Ritter Ágostonban egy ideális lelkületű, nemesen érző, fenkölt gondolkodású, a közügyekért lelkesülő, minden szépért, nemesért rajongó férfiú szól hozzánk, akit nem a feltűnési vágy, hanem az önzetlen felebaráti szeretet, a munkának nemesítő tudata, a közügyek iránti meleg érdeklődés vezérel minden gondolatában, minden szavában és minden cselekedetében. Csak a közérdeket akarta ő mindig előmozdítani, csak a közügyeknek akart ő szavával, tollával hasznos szolgálatokat tenni. És ez sokszor sikerült is neki. Nem egy

üdvös eszme villant föl és nyert kifejezést az ő higgadt, mindig józanul gondolkodó, s a becsületes munkában megöszült fejből. Nem egy oktató szó hangzott el az ő beszédes ajkairól. A miért ifjú korában karddal szállt síkra, amiért még mint pelyhedző ajku ifjú fegyverrel küzdött: a szabadság, testvériség, egyenlőség magasztos eszméiért; ugyanazt tette hófehér fejjel, reszkető ujjakkal, de ép oly nagy lelkesedéssel, szavával, tollával.

Bácsbodrog vármegye s talán más vármegyék lapjai is, amelyeknek mindig készséggel és odaadással állt szolgálatára, tanúságot tehetnek arról, hogy Ritter Ágostonban igazán egy önzetlen puritán jellemű, tisztán a közműveltség, a közjólét előmozdításán fáradozó, s utolsó lehelletéig a becsületes munkának élt férfiut vesztettünk el.

Mi, akik legközelebről ismertük őt, mert hiszen több mint két évtizeden át élt és dolgozott itt a mi körünkben, leginkább érezzük a veszteséget, mely az ő elhunytával társadalmi életünket, s közvetlenül bennünket is ért.

Galambösz fejjel és ifju kedéllyel dolgozó munkatársunk kezéből kiesett a toll és mi reszkető kézzel rójuk e sorokat, hogy emléke iránt tartozó kegyeletünk adóját lerójuk iránta. Mert hiszen az emléket megörökítette ő már maga ragyogó tollával.

Temetése a múlt csütörtökön d. u. ment végbe Kula közönségének óriási részvétele mellett. Az elhunyt ravatala fölött Stieglmár cservenkai ág. ev. lelkész német nyelven, Korén Pál törökbecsei ág. ev. lelkész magyar nyelven mondtak nagyszabásu gyászbeszédeket, melyekkel, — különösen az utóbbi — mindvégig mély részvétre és fájdalmas könyezésre indították a hallgatóságot.

Nyugodjék tehát öreg jó barátunk, tanítónk, buzdító mesterünk békében és ne zavarják álmaidat ezek a gyarló sorok, amelyek érdemeidhez méltatlanok. És az a világosság, amit a mi lelkünkben akartál mindig meggyújtani,

után mit is tehet: mint hogy a legkifogástalanabbul elájul.

Gaszton inkább szeretett volna izzó vasrostélyokon táncot járni, mint ily kritikus helyzetbe jutni.

Takaros pedig megkezdte a razziát, átkutatta a hálószobát, de ott nem találta meg a harisnyák lakóit. Átvándorolt hát a szomszéd terembe. Nem soká kellett éles szemét farsztania: a boldog harisnyatulajdonost csakhamar felfedezte, kuporgó és vacogó állapotban a zongora alatt.

Ugyan kedves uram, nem lenne oly szíves kibujni onnan. Hogy lehet valaki oly könnyelmű ily kemény időben, egyszerű vászonruhában tanyát egy hideg zongora alatt ütni.

Gasztont majd megette a fene az ily cinikus szavakra. Nem volt elég szegénynek a kényszer helyzete, még csak az élcelődés hiányzott.

Ugyan, kérem, másszon ki onnan már. Nem képzelhetném, hogy valami kellemes helyzete lehetne ott. De hogy is tudott magának ott helyet választani? Ha megengedi, hogy kombináljak, hát ön nem régóta kuporoghat itt a zongora alatt. Sőt, amint sejtem, sokkal kellemesebb helyen volt eddig. Szegény Gaszton mit tehetett az ilyenek után, mint előmászott.

— Ah, te vagy az kedves Gaszton? De engeddd meg ily primitív öltözetben nem tudtalak megismerni hirtelen.

Gaszton pofon szerette volna vágni Takarost előzekenyisége miatt; de hát vissza kellett magát ettől tartania, mert hát a helyzettel számolnia kellett mégis.

— Gyere velem, kedves barátom, — szölt Takaros, és kézen fogta Gasztont. Csak folytasd tovább, most már zavartalanul azt amit megkezdted. Én háborgatni nem foglak. Azzal kedves barátját odavezette felesége ágyához és a legnyugodtabb hangon szölt hozzája.

— A harisnyák lakóit ime megtaláltam. Bocsás meg, hogy nem szalón öltözetben állítom elébed.

Minka asszony nem tudott hova lenni férje nyugodtságán és higgadságán.

— Oh ne félj — szölt Takaros, aki ezt észrevette — én nem fogok jelenetezni, én nem fogok drámaizni itt; oh, dehogya!

Ha neked inkább tetszik a mi kedves Gaszton barátunk, ám élj vele. Azt a bolondságot nem fogom elkövetni, hogy miadtad esetleg még a börtön levegőjét is megköstöljam, Nem, kedves Minkám.

Azzal hozzáfogott az öltözködéshez. Mikor készen volt kifogástalanul meghajolt Minka előtt, Gasztonnal még kezét is fogott és felesége felé fordulva a következőképp bucsuzott el:

— Kellemes órákat, drágám. Viszontlátásra a törvényszéknél!

S azzal, mintha csak a clubba menne, nyugodtan eltávozott.

ragyogjon, fényeskedjék neked az örök életben!

A gyászba borult család a következő jelentést adta ki pótolhatatlan veszteségéről:

Özv. Ritter Ágostonné szül. Posevitz Aurelia valamint gyermekei Dr. Ritter Gyula, Göttche Károlyné szül. Ritter Anna és veje Göttche Károly és azok gyermekei Oszkár és Ervin illetve unokái, a maguk valamint közeli és távolabbi rokonok nevében, fájdalommal sújtott kebellet, bánatos szívvel tudatják, a jó és felejthetetlen apa, após és nagyapának Ritter Ágoston volt kataszteri becsülő biztos, nyug. m. kir. adóellenőr 1907. december 31-én életének 80-ik, házasságának 40-ik évében, hosszas, kínos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A nemeslelkű férj és szerető apa koporsójánál gyászba merült szívünk sóhajai, kiomló könyeink árjai beszéljenek, elvesztése felett érzett mély fájdalomunkról. Vallásos buzgalmatól örökölt kegyeletünk elkíséri oda, hol a jól harcolt harc után az Úr megadja neki az örökélet koronáját, mert mint igaz keresztényen hitt, bizalommal remélt és igazán szeretett. A megboldogult hült teteme f. hó 2-án d. u. 3 órakor fog a helybeli ev. sirkertbe örök nyugalomra kísértetni. Kula, 1908. január 1. Béke és áldás könyekkel öntözött sirján.

HIREK.

— **Sztrilich Béla megbízása.** A múlt hó 17-én megtartott vmegyei tisztújító közgyűlésen tudvalevőleg Sztrilich Béla járásunk főszolgabírója Zentára, a zentai főszolgabíró pedig Kulára választott meg; a vármegye alispánja pedig megbízott, hogy a kölcsönös áthelyezés, illetőleg hivatalba helyezés iránt a saját hatáskörében intézkedjék. Örömmel értesülünk, hogy ez a kölcsönös áthelyezés az alispán intézkedésére 6 havi halasztást nyert. Eszerint Sztrilich Béla még 6 hónapig marad a kulai járás élén és majd csak júliusban veszi át a zentai szolgabírói vezetését. Reméljük, hogy agilis főszolgabírónk ezen idő alatt nyélbe fogja üthetni azon nagyszabásu terveket, melyekkel lapunk első helyén foglalkozunk érdemlegesen s amelyekkel örökre emlékeztetéssé teheti itteni rövid működését. És reméljük, hogy ehhez Kula község képviselőtestülete is a legjobb akaratukkal hozzá fog járulni. Ismétéljük, talán még nem késő; az alkalom itt van, a mód megvan hozzá: kövessék a megbízható, becsületes kalauzt! Ne engedjék a 12-ik órát is felhasználatlanul elrepülni! Késő bánat — rossz gondolat.

— **Sylvester estély a kulai kaszinóban.** A legutóbbi Sylvester estély egybegyűjtötte a kaszinótagok és családjaik túlnyomó részét, hogy közvacsora és tánc mellett várhassák be az új év beköszöntét. A vacsora alatt Mezey Zsigmond kir. tanácsos a kaszinónak érdemdús elnöke igen hatásos beszédben emlékezett meg a kaszinó múltjáról és kiemelte, hogy a kaszinó új helyiségeiben első Sylvester estélyét tartja és reméli, hogy társadalmi életünk egészséges fejlődésének már semmi sem állja útját. Beszéde végén a megjelent tagokat és vendégeket éltette. Ezután tövisi Rác György ki 47 év előtt első szerepet játszott a kaszinó megalapítása körül, szép felköszöntőt mondott Mezey Zsigmond kasinói elnökre. Rác György közéletünknek ezen kipróbált és szűkebb körünkön túl is kiválóan ismeretes bajnoka, gyönyörű beszédében különösen kiemelte, hogy a kaszinóból a politika mindig ki volt zárva és kik a porondon mint elszánt ellenségek küzdöttek, a kaszinóban egymás mellett megfértek. A közvacsorát tánc követte, mely fesztelen kitiű hangulatban a reggeli órákig tartott.

— **Temetés.** Megemlékeztünk arról a szívdermesztő katasztrófáról, mely Dr. Récei Ede kulai ügyvédet legidősebb fiának: Dezsőnek elhunytával érte. A korán elhunyt ifjunak temetése a múlt vasárnap d. e. 10 órakor ment végbe és csak ekkor láttuk és éreztük a maga teljességében azt a nagy csapást, mely a közbecsülésben álló Récei

családot érte. A temetésen nemcsak Kula, hanem az egész környék közönsége, sőt a megye székhelyéről is igen sokan megjelentek és osztoztak a mélyen sujtott szülők és nagyszámu rokonok fájalmában. A ravatalt számos élővirágkoszorú borította, dacára a gyászoló szülőknek a koszorúk mellőzését célzó kérésének. Az elhunyt fölött Dr. Kiss Arnold óbudai főrabbi, a kiváló poéta mondott nagyszabású, virágos nyelvezetű, megható gyászbeszédet, mellyel lépten-nyomon hangos zokogásra indította a hallgatóságot. Az elhunyt tanulótsái nevében Kern Aurél, Dr. Kern Lajos volt kulai ügyvéd, jelenleg szegedi kir. közjegyzőnek fia, a szegedi főgymn. VII. osztályú tanulója mondott egy gyönyörű, tartalmas és mély érzéssel előadott bucsúbeszédet, amely szinte mély hatást gyakorolt az óriási gyászoló közönségre. Ezután megindult a gyászmenet, amely oly ímposans volt, aminőt még Kulán alig volt alkalmunk látni. A gyászmenet eleje már az izr. temetőbe ért, mikor a vége még a piactéren mozgott. A temetőben Dr. Kiss Arnold főrabbi még egy kis bucsúbeszédet mondott, azután letették örökös nyugvó helyére a mi sokat szenvedett, drága halottunkat. Sok szép reménynek és sok nagy várakozásnak zárta el útját az a szűk, családi sírbolt. Aludj, aludj szép csendesen, Ne zavarja álmod semmitem!

— **Műkedvelő előadás.** A Kulai Iparos Dalárda újév napján igen sikerült műkedvelőelőadást rendezett. Ez alkalommal színre került Gárdonyi Géza „A bor” című színműve. Egyrészt az illusztris szerző, kit közönségünk jól ismer, másrészt a szereposztás már előre biztosították az est sikerét. Ennél kedvesebb, szebb, izlősebb előadásra alig emlékszünk. Ilyen előadások annyi kapkodással esnek meg, hogy mindig hevenyészetség, hanyagság impresszióját támasztják. Ennek az estnek művészi színvonalát pedig egyetlen hamis hang nem zavarta. Nem tudom, a rendezőségnek, a közreműködőknek, vagy leginkább Szegő József karnagy fáradozásának tulajdonítsam-e a hatást, az ember boldogan, elégedetten ült a helyén és egy pillanatra sem érezte azt a kínos érzést, ha a színpadon valamit balul csinálnak. Schmidt István (Baracs Imre) Sevaracz Károly (Matyi) Art Margit (Luli) Szűcs Rózika (özv. Szunyogné) Kempl Lajos (Pákozdi) Klász Ilonka (Észter) Mészáros Gyula (Ceglédi) Stahl József (Göre Gábor) Schwerer József (Durbints) Braum Teréz (Göréné) finom előadásokkal magas színvonalú és zavartalan művészeti élvezetet szereztek még a legkényesebb izlő embernek is. A közönség szünni nem akaró tápsviharral honorálta a kitünő műkedvelőket. Kempl Ferenc Kátsa- és Gyurkovits Sándor Bige cigány szerepét adták. Úgyes mókáikkal gyakran megnevették a nézőteret. Szabadka Anna, Krebsz Erzsébet és Pavlakovics Teréz sikerült alakítással adták az asszonyok szerepeit. Treuer Péter (kisbíró) és Gyurits Péter (kocsis) szintén teljesen érvényre emelték szerepeiket. Krämer Antal Puhalák István nem remélt bátorsággal adták a kis fiúk szerepét, mellyel a közönség tetszését megnyerték. Mindenki azzal a ritka érzéssel távozott, hogy művészi előadásban volt része. Minél több ilyen előadást!

— **Felülfizetések.** A kulai iparosdalárda f. hó 1-én rendezett műkedvelői előadásán felülfizettek: Kardos J. 2 K, H. Gy. 1.80 K, P. I. 1.60 K, Nagy István csizm. 1.20, Knézy Máté, ifj. Kovács Sándor, Spiller Rezső, N. R, ifj. Bertron Ferenc 1—1 K, Dvorzsák Lajos 66 f, Gombóc Nándor, ifj. Sevarac István 60—60 f, Pfister Antal, Kiss Endre, Heil J, Dudás M, Dévai Pál, Glässer Lajos 50—50 f, Juhász J, Trebitszer Endre, Paroski Lázár, Cetényi Ferenc, Rác József, Szabó Kálmán, Imhof János, Szadecki J. 40—40 f, Podola Nándor 30 f, Treuer József takács, Gessler Ferenc, N.N. Heiman F. és Vighart Sándor 20—20 f mely nemes adományokért ezután mond köszönetet a dalárda elnöksége.

— **Nyugtázás.** A kulai ipartestület által rendezett karácsonyi gyűjtés alkalmából a rokkant iparosok javára adakozni szíveskedtek: Knefely Nándor 3 K, Wighart Ede,

Raile Károly, Mezey Zsigm., Rác György 2-2 K, Berkovits Márk, Sróder István, Stolz Henrik, Löwy Adolf, Mály László, Kósa György, Rokenstein J, Lasser János, Hack testvérek, Schmidtucz J. hangsz., Puhalák György, Puhalák József, Ábel Miklós, Sz. J. 1—1 K. Továbbá az iparosok mindegyike 20—40—60 f, kiknek névsorát hely szűke miatt nem közölhetjük. A gyűjtésből befolyt 5640 K, mely adományért hálás köszönetet mond az elnökség. A gyűjtött összeg és a rokkant-alap kamatából 8.56 K karácsonyi segélyt nyertek: Breitenbach Fülöp, Trebitszer Mari és József árvák, özv. Weber Józsefné, özv. Sevarac Katalin, özv. Dinyesz Jakabné, özv. Szauzer Ignácné, özv. Halaiker Edéné, özv. Smidt Jánosné, özv. Erntner Éva, özv. Jerkov Istvánné, özv. Kohr Katalin.

— **Eljegyzés.** Kempl György újvidéki polg. iskolai tanár jegyet váltott Seidl Annuska kisasszonnyal Újverbászról.

— **Hosszu farsang.** A f. évi farsang teljes 8 hétig tart. Lesz tehát bő alkalom a különféle mulatságokra, táncvigalmakra és bizonyára a házasulandó ifjuságnak is bő alkalma nyílik Hymen rózsálcáival ismeretséget kötni.

— **Itt a hideg tél** és vele a hurutok ideje, melynek különösen azok vannak kitéve, akik a légzőszervek chronikus megbetegedéseiben szenvednek. Akik nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy az enyhe délvidéket felkeressék, használjanak „Sirolin-Roche“-t, melynek hosszabb vétele felette ajánlatos, mert kevesbiti a köpetet, szárítja a légzőszerveket és előmozdítja az étvágyat. Mindennemű hurutban szenvedők részére valószínűleg mentőszert. Kapható a gyógyszer-tárakban.

— **Uj királyi tanácsos.** A király Hege-düs Aladár dr.-nak, Baja törvényhatósági joggal felruházott város polgármesterének, buzgó szolgálata elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Mozsor község** 31.618 K 47 f előirányzattal vállalati uton iskolát épít és az építés vállalatba adása érdekében január 20-án d. e. 10 órakor árlejtést tart. Bánatpénz 1581 K. A terv, költségvetés, az árlejtési és a szerződési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

— **Tehervallomások beadása.** Azok a föld- és háztulajdonosok akiknek ingatlanára tartozás van bekebelezve, adó-elengedésre csak az esetben tarthatnak igényt, ha bekebelezett tartozásokat f. január 31-ig a város adóügyi osztályánál bejelentik.

— **Meghívó.** A Bácsbodrog Vármegye Gazdasági Egyesület Szentfülöpi gazdasági körének közreműködésével 1908. január hó 12-én Szentfülöpon Vándor gazda-gyűlést tart, amelyre az Egyesület valamennyi tagját és az érdeklődő gazdaközönséget meghívja. Indulás Zomborból reg. 6 óra 51 perckor induló vonattal. Érkezés Rác-Militicsre 8 órakor és onnét kocsikon Szentfülöpre. Gazdaggyűlés programja: fél 10 órakor ünnepi istentiszteleten részvétel. Fél 11 órakor a gyűlés megnyitása. Latinovits Pál alkalmi beszéde. Kisgazdák felszólalásai: Steinhard József, Müller József. Gazdasági előadások: 1. Feladataink szarvasmarha tenyésztés terén. Tartja: Günther Ferenc. 2. Vetés forgókról. Tartja: Schwab Károly. 3. Baromfi és házinyul tenyésztésről. Tartja: Inhof József. Bankett d.u. 1 órakor a gazda kör helyiségében. Egy teríték ára 2 Kor. Zombor, 1907. dec. 31. Günther Ferenc sk. ügyv. igazgató. Latinovits Pál sk. elnök.

— **Előléptetés.** A kereskedelemügyi m. kir. minster Szántó Lipót Kustélyra kinevezett IV. oszt. postamestert a Főgaras m. Alsókománán üresedésben levő III. oszt. postahivatalhoz helyezte át illetve előléptette.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi minster Iljevitz Pál okleveles tanítót a nádaljai községi elemi iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

— **Iskolalátogatás.** A vallás- és közoktatásügyi minster a délvidéki szerb iskolák, valamint az újvidéki gimnázium látogatásával dr. Margalits Ede egyetemi tanárt bízta meg.

— **Gondnokság.** A zombori kir. törvényszék Jenits Szaniszló sztapári és Gaity Velykó kulai lakókat elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

— **Kinevezés.** Fernbach Károly főispán Milits Jánost díjtalan közíg. gyakornokká nevezte ki és szolgálattételre az újvidéki járási szogabirói hivatalhoz osztotta be.

— **Kinevezés.** Fernbach Károly főispán dr. Brestyánszky Miklós tb. aljegyzőt és Klemm Gyula tb. árvaszéki fogalmazót díjas közgazgatási gyakornokká nevezte ki.

— **Uj segédtanfelügyelői állások.** A vallás- és közoktatásügyi minster most kibocsátott rendeletében tudatja az egyházmegyei hatóságokkal, hogy már az 1908. évi költségvetés terhére 40 uj segédtanfelügyelői állás szervezését határozta el s azt is közli, hogy ez állásokat első sorban most működő tanfelügyelői tolnokkal, másodsorban pedig népiskolai tanítókkal fogja betölteni. Addig is míg a költségvetés életbelép, a különböző polgári iskolák igazgatóiból és más tanügyi szakférfiakból 30 iskolalátogatót nevezett ki.

— **A kormány a háziipar érdekében.** A vmegyei háziipar szövetkezetek céljaira a kormány 30,000 K segélyt engedélyezett s ez összeg kiosztásával a Vmegyei Gazdasági Egyesületet bízta meg.

— **Eljegyzés.** Jahn Jakab, kiskéri ev. lelkész jegyet váltott Mühl Irén kisasszonnyal, Mühl János óverbászi ev. tanító kedves leányával.

— **Úri-, női- és gyermek cipők** elsőrangú gyártmány, nagy választékban, Kardos J.-nél Kulán.

— **A „Divat Szalon“-t,** Magyarország egyetlen komoly és hasznos irányú női lapját ajánljuk olvasóink figyelmébe. A mai súlyos gazdasági viszonyok között, mikor feltétlenül megköveteljük a család minden asszonyától, hogy a dolgozó férfi mellé állva, a maga házikörében szorgalmával, ügyességével megtakarítsa a nehezen szerzett filléreket, teljes megnyugvással vihetjük be otthonunkba a Divat Szalont melynek minden törekvése odairányul, hogy a leghasznosabb formák között fejezze be a leánynevelést és álljon támaszul a felségek és anyák mellett. Tanít szabni-varrni s ez által hatalmas feyvert ad a nő kezébe a divat ellen, melyet mellőzni, megtagadni ugy sem lehet, hanem vele kiegyezni asszonyi kötelesség. Kedvet ébreszt, eszközöket nyújt arra, hogy fiatal anyák a gyermekeikkel foglalkozzanak: készítsék a ruháskáikat, játékszereiket, kézbeadhassák az olvasnivalóikat és rendezhessék a játékaikat. Ugyanígy foglalkozik a háztartás vezetésének kérdéseivel, az otthon csinósításával s főképen azokkal az otthon végezhető házi munkákkal, melyeknek eredménye tekintélyes megtakarítás. Szórakoztatás céljából pedig egy, divatlap fogalmát tekintélyesen fölülmuló szípiradalmi részt is ad, melynek válogatott közleményeit kiváló írók szolgáltatják. Szerkesztői postáját pedig, e női lapnál oly fontos, szinte életkérdéssé benső összekötetesse, gondviselészerű vezetéssel feljuttatott rovatot, maga a szerkesztő: Szabóné Nógáli Janka intézi el, akiehez igazi gyermeki szeretettel járulnak hosszú évek óta bajban, gondban, tanácsolásban szenvedő női, hogy azokat folyton vizsgálja, bátorítsa, felvilágosítsa, s asszonyi kötelességeiben megerősítse. Nemes, értékes házi barát a Divat Szalon, melynek kiállítása is pazar pompával bizonyítja be, hogy az előkelő magyar úri hölgyek kezébe való. Előfizetési ára: egész évre 12 K, mellékletekkel, szabásivekkel, zeneművekkel, színes nyomásu kepekkel egyben. Mutatványszámot ingyen és bermentve küld a Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, IV., Eskü-út 5. sz.

Népesedési mozgalmak Kulán

1907. dec. 28—31-ig.

Születtek: Kovacsevits Milán gkel. Hudák Julianna rk. Braskó János rk. Rigó Borbála rk. Sztójcsity István gkel.

1908. jan. 1—4-ig.

Nenador Zsófia gkel. Veichand Rozália rk. Dochnál János rk. Bozzay Magdolna Ilona rk. Vlaski Miklos gkel. Tecinger Miklos rk.

A születtek száma 1907 évben 352.

Házasságot kötöttek száma 1907 évben 121.

Elhaltak: 1907. dec. 28—31.

Kovacsevits Todor gkel. 71 éves. Bukvity Zsarkó gkel. 8 hónapos. Gaity Lázárné gkel. 70 éves.

1908. jan. 1—4-ig.

Ritter Ágost ág. hitv. ev. 79 éves. Pelle Rozália rk. 17 éves.

A halottak száma 1907 évben 267.

Eljegyzési -
Lakodalmi -
Damast -
Eolienne -

Selyem

és „Henneberg“ selyem 75 kr-tól feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával. Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seidenfabrik Henneberg in Zürich.

Gabona arak: Budapesten:	
Buza 1908. áprilisra	12.10
Zab	8.30
Tengeri	7.—
Kulán:	
Buza	11.20
Zab	7.15
Tengeri	6.—

Hirdetmény.

Az úrbéri bizottság közhírré teszi, hogy az úrbéri pénztár felosztására vonatkozó tervezetet és a végrehajtott felosztásra vonatkozó számadásokat és egyéb okmányokat Kula község-házánál alulírott napon 15 napi közszemlére kitette.

A kulai úrbéri bizottság felhívja Cselity Mileva, Jakob Ferenc, Maierer Reinhardné, Remlinger Henrik, Ufholz Mihály, Plechl Mihály, Pavlakovits Máttyás, Legyenác István, Pavlakovits János, Éva, Keilhauer János, Lencz Teréz, férj. Quintusz Máttyásné, Gaity Jelena, Gonclik József, Schramm János, Schramm György, Schramm Károly, Schramm Lajos, kk. Neuschwender Emma és kk. Neuschwender Ede érdekelteket, kik jutalékaikat ez ideig fel nem vették, hogy észrevételeiket a közszemlére kitétel utolsó napjától 1908 január 20-ától számított 15 nap eltelté előtt írásban vagy szóval Dr. Récei Ede ügyvédnél, mint a bizottság elnökénél annál bizonyosabban terjeszszék elő, mert későbbi észrevételeik vagy kifogásaik figyelembe vétetni nem fognak.

Kula, 1908. január 4.

1-3 A kulai úrbéri bizottság

Boldogasszonyfalva község

2537 sz. 1907

Pályázati hirdetmény.

Boldogasszonyfalva községében lemondás folytán megüresedett két gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot hirdetünk.

Az állás javadalmazása havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 K.

A felszerelést és ruházatot a község adja.

Pályázati határidő 1908. január 14.

Boldogasszonyfalva, 1907 dec. 24.

Vukov Jakab Popity Maxim
jegyző 2 bíró

1983.907

Kiskér község

Pályázati hirdetmény.

Kiskér községben előléptetés folytán megüresült évi 600 K fizetés s 50 K ruha-állalánnyal javadalmazott gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

A német nyelv bírása igazolandó. A pályázati kérvények alulírt előjárósághoz 1908 évi január 15-ig benyújtandók.

Kiskér, 1907 dec. 23.

Korbai Pál Roth József
jegyző 2 bíró

Schmidt Ferenc szabó, Kula Ferenc József tér, készíti a legdivatosabb öltönyöket a legolcsóbb árban.

514, 585, 591 és 624 sz. bv. 1907

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. jbiróság 1907 évi V. 359, 448, 426 és 624 számú végzése következtében Roheim Károly és fiai, Anyos Imre, Fenyves Péter és Molnár és Pintér javára Stein Jakab óverbászi lakos ellen 200 K, 360.69 K, 70.80 K és 283.80 K s jár. erejéig foganatosított biztosítási kielégít. végrehajtás utján lefoglalt és 1400 K-ra becsült 8 lóerejű locomobil, fecskendő és decinalmértelgéből álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1907 évi fenti számú végzése folytán Óverbáson vhaajtást szvenvedettnél leendő eszközésére 1908 évi január hó 13-án d. u. 3 óráját határidőül kítűzöm és ahhoz a venni szándékozókát oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881 LX. tc. 107. 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1907. dec. 31.

Könyö, kir. bír. vhajtó.

Önkéntes árverés.

Kula n. é. közönségét értesitem, hogy f. hó 5-én — vasárnap — d. u. 2 órakor lakásomon (Trebitser Sándor úr házában) önkéntes árverést tartok és ezen összes butoraim és konyhaberendezésem a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Özv. Baum Henrikné.

BIRTOK ELADÁS

Torontál megyében Nagy-Kikinda közelében 450 catastrális elsőrendű szántóföld szép elegendő épülettel valamint bőséges marhaállományyal, élő és holt fundus instructussal, az ehhez tartozó teljes őszi és tavaszi vetéssel rendkívül előnyös fizetési ár és feltételek mellett eladó és azonnal átadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál.

Schwarz Sándor Nagykikinda

ELADÓ

Bácsfeketehegyen egy modern berendezésű, 4 járatu

szívógásmotor malom.

Bővebbet megtudhatni a tulajdonosoknál

LOSER és TÁRSAINÁL

Bácsfeketehegyen a malomban

ÚJ NŐI-SZABÓ ■ KULÁN

Van szerencsém az úri hölgyközönségnek becses tudomására adni, hogy Kulán, Kohlhamer úr házában — a postával szemben női-szabó termet nyitottam ≡

Berlini és bécsi elsőrendű női divat-termékben sok éven át mint első szabász és utóbb Ujvidéken Popovits Julia úrnő divat-termében 2 éven át szerzett tapasztalataim, valamint rendelkezésemre álló legjobb munkaerők segítségével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a női-divat téren a legkényesebb igényeknek is teljesen meg tudok felelni.

Angol és francia divat után a legdisszesebb ruhákat készítek és szükség esetén 24 óra alatt is tudok ilyent szállítani.

Gondoskodni fogok arról is, hogy helybeli üzletekben a legújabb divatu női-kelmék és hozzávaló díszek mindig nagy választékban legyenek kaphatók és kérem a hölgyközönség kegyes pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Stauber Béla, női-szabó

Muschong-Buziásiürdői SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT a világhírű buziásiürdői szén-savforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Legkiadósabb természetes szénsav!!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló intézet 1907 évi 4615 sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

„Szaga és íze rendes. Szénsavtartalma 99,57%. A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.”

Felvilágosítással készségesen szolgál

15

Muschong-buziásiürdői szénsav-művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásiürdőn.

Sürgönyeim Muschong, Buziásiürdő.

Interurban telefon 18 sz.